

AktieRadius

Kwartaaluitgave van RADIUS Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers

TECHNIEK

Kerstbal maken

INFORMATIE

Praktijkdag Haarlemmermeer

IN BEELD

Aad Sneeboer

72 Jaargang 18,
December 2011

RADIUS NEDERLANDSE
VERENIGING VAN
HOUTDRAAIERS

In dit nummer

Van de redactie	2
Van de bestuurstafel	3
Kerstbal maken	4
Praktijkdag afdeling Haarlemmermeer	6
Werken met de ELFbeitel	10
Interview met Nancy Geldermans	14
Bericht uit de werkplaats	18
In de ban van de ring	20
Holle Boom van Kraantje Lek	23
In Beeld	26
Luc Talen	29
Verslag van de DemoDag 12 november	31
Afdelingsnieuws	32
Colofon	35

Foto omslag:

vijfvoudige kandelaar, Gerard Gaasbeek

Uiterste inleverdatum kopij:

Voor nr. 73: 1 februari 2012
(aktieradius@kpnmail.nl)

Het werken met voor het houtdraaien gebruikelijke gereedschappen, machines en uitgangsmateriaal kan gevaarlijk zijn. Lees vóór het gebruik de bijbehorende voorschriften en volg de daarin gegeven aanwijzingen zorgvuldig op. Noch de vereniging RADIUS, noch de redactie van AktieRadius, noch de auteurs van de in dit nummer opgenomen artikelen en advertenties kunnen enige aansprakelijkheid aanvaarden voor onvolkomenheden of andere fouten.

Van de redactie

Arie Braspenning

Alweer het laatste nummer van een kalenderjaar. De tijd vliegt voorbij. In dit nummer hebben we geprobeerd wat op te nemen dat past bij de tijd van het jaar. Wilt u de kerstballen nog draaien dan kan dat nog net al zal hier en daar de versiering al wel hangen. We hebben nu al een jaar lang kunnen genieten van de nieuwe uitstraling van AktieRadius en daar krijgen we veel positieve reacties op. Ook de inhoud heeft de nodige aandacht. De hoeveelheid kopij laat te wensen over, dat komt maar matig binnen, behalve van vaste "leveranciers". Probeer als afdelingen nog eens wat meer te leveren. Laten we proberen inhoudelijk naar een nog hoger niveau te komen. Kwaliteit is er voldoende in de Vereniging en dat moeten we vooral ook via AktieRadius uitdragen. Bij het invullen van de data van bijeenkomsten in het afdelingsnieuws vertelde de voorzitter van de afdeling De Waarden dat deze afdeling door omstandigheden heeft moeten besluiten zich op te heffen. Jammer, maar onvermijdelijk. We hopen dat degenen die doorgaan met draaien een plaatsje weten te vinden in een van de andere afdelingen. Ik wens jullie allen heel goede feestdagen en voor 2012 een goede gezondheid en veel inspiratie bij het draaien.

Van de bestuurstafel

Aat Meijboom

Het is weer de hoogste tijd om een stukje te schrijven voor de laatste uitgave van dit jaar. Was er de vorige keer een aankondiging van een extra ledenvergadering, deze keer kan ik u daar mededeling over doen. Bij deze gecombineerde vergadering waren 23 leden aanwezig, 8 leden die normaal gesproken altijd aanwezig waren hadden zich wegens omstandigheden moeten afmelden. Het bestuur gaat ervan uit dat veel van de haast 700 leden geïnteresseerd zijn in het wel en wee van de vereniging. Des te opvallender is het dat zo weinigen gebruik maken van de gelegenheid om mee te praten. Het verslag van deze vergadering komt in de eerste uitgave van 2012 te staan. Wel kan ik u op voorhand zeggen dat alles in orde is gekomen. Zaterdag 12 november is de centrale DemoDag gehouden in Nieuwegein. Deze was georganiseerd door de Lekstroomdraaiers. Een compliment is op zijn plaats aan

deze afdeling voor hetgeen zij hier hebben gepresenteerd!!! Het bestuur is benieuwd wat u van deze locatie vindt, reacties worden zeer op prijs gesteld. Rest mij u prettige feestdagen te wensen en bovenal een goede gezondheid.

Kijk ook op de website van RADIUS:
www.houtdraaien.com

Een kerstbal maken

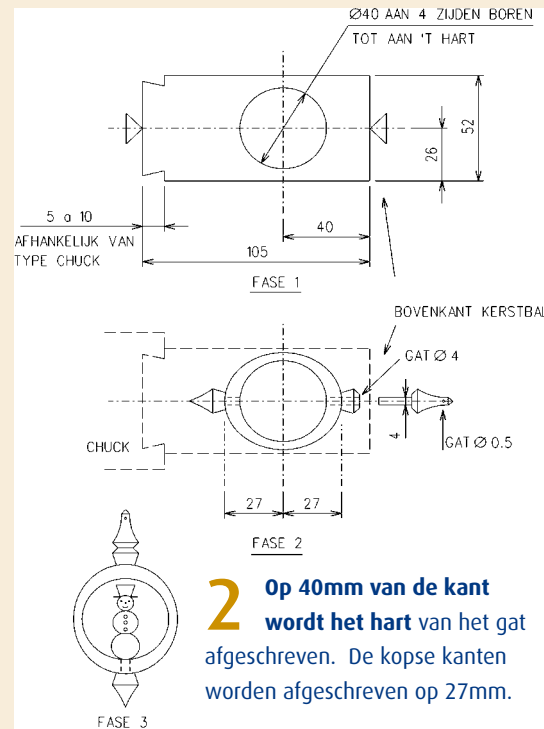
Aad Sneeboer

Deze keer als technisch artikel het maken van de kerstbal zoals dat te zien was op de DemoDag in Nieuwegein. Een mooie tijd van het jaar om dit onderwerp aan te pakken. Niet te lastig en dus nog op tijd klaar te krijgen. Veel succes bij het draaien van de kerstballen.

1 Je hebt een blokje hout nodig dat vierkant en haaks moet zijn. Het blokje moet minimaal 105mm lang zijn en 52mm vierkant.

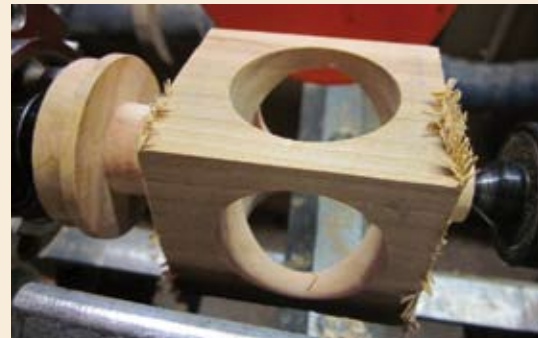

3 Met een forstnerboor van 40 mm worden de gaten op de kolomboormachine geboord. Vier maal boren, steeds tot het hart.

2 Op 40mm van de kant wordt het hart van het gat afgeschreven. De kopse kanten worden afgeschreven op 27mm.

4 Het blokje wordt in de draaibank gezet. De vorm wordt gestoken voor bevestiging in de chuck. Verder wordt links en rechts van het gat het materiaal weggedraaid. Laat ± 15mm naast het gat staan.

5 Het werkstuk wordt in de chuck geplaatst de bal wordt rondgedraaid. Daarna wordt er een gat van 4mm geboord. Het gat mag niet meer dan 10mm worden doorgeboord in de onderkant van de bal. Let er op dat snijdend wordt gedraaid.

7 De binnenkant van de kerstbal kan eventueel afgewerkt worden met een dremel.

9 Draai nu het aansluitingspunt met een pen-netje van 4mm en boor een gaatje van 0,5mm. Maak daarna een versiering voor de binnenkant. Werk beide onderdelen meteen af nu je er goed bij kunt.

6 Nu kan het werkstuk verder worden rond gedraaid en de kant van het werkstuk aan het tegencentreer worden afgewerkt

8 Het werkstuk wordt aan de kant van de chuck zo dun mogelijk gedraaid en afgewerkt. Daarna kan hij worden afgestoken. (De binnen- en buitenkant van het werkstuk kunnen worden afgewerkt met een veredelingsmiddel. Ik heb hiervoor shellawax gebruikt.)

10 Lijm nu het sneeuwmannetje en het ophanggedeelte op en in de kerstbal en de kerstbal is klaar.

Een andere praktijkdag voor de afdeling Haarlemmermeer e.o.

**Nico Oosthoek en
John Stikkelman**

In het begin van het jaar kwam John Stikkelman met een nieuw idee voor onze praktijkdagen, n.l. een praktijkdag te houden die de hele dag in beslag zou nemen.

Website: www.houtdraaienindehaarlemmermeer.nl

Waarom een dag in deze vorm?

Voorheen hadden we elk jaar een aantal middagen waarop door één of twee van onze leden een bepaalde techniek werd gedemonstreerd terwijl de rest van de groep toekeek. Dit betekende dat regelmatig dezelfde personen aan de draaibank stonden. Bovendien werd het steeds moeilijker om voor elke bijeenkomst weer een nieuw onderwerp te vinden. In de nieuwe opzet van de praktijkdag draaien we meerdere voorwerpen per groep waarbij verschillende

draaiers ieder hun eigen techniek laten zien. Afhankelijk van het gekozen onderwerp is er altijd wel een draaier, die meer ervaring heeft met een bepaalde techniek dan de anderen in de groep. Elkaar iets laten zien en leren gebeurt dan heel direct.

Welke praktische zaken moeten er geregeld worden voor een hele dag?

De locatie: wie heeft er ruimte genoeg?

Draaibanken: hoeveel zijn er nodig? Wie brengt er een draai-

bank mee en de nodige kabels?

Stroomvoorziening: hoeveel is er aanwezig voor 4 of 5 banken?

Ontwerp van de objecten: vooraf met elkaar overleggen!

Houtvoorziening: ieder groepje zorgt er zelf voor.

Het weer: kunnen we eventueel buiten draaien?

Onkosten: koffie en lunch verzorgen?

Hoe gaat een en ander in zijn werk?

Vooraf maken we groepjes die voorwerpen gaan draaien vol-

John Stikkelman en Cor van Leeuwen
in discussie

Samen de dag doornemen

gens een vooraf binnen de groep afgesproken ontwerp. Daarbij letten we er op dat er binnen elke groep verschillende niveau's van draai-ervaring voor komen. Er wordt besloten om in groepjes van 3 te werken zodat een ieder ongeveer 1,5 uur kan draaien. Komt het aantal personen niet goed uit dan kan er een groep ontstaan van 4 of 2.

Om alles goed te laten verlopen wordt er ook een schema voor deze dag in elkaar gedraaid, dat er als volgt uitziet:

Vanaf 9.00 uur aankomst, koffie en draaibanken opstellen.

Om 10.00 uur beginnen met draaien.

Tussen 12.00 en 13.00 uur lunch. Van 13.00 tot 15.30 uur draaien en afwerken.

Om 15.30 uur werkstukken bespreken en andere mededelingen.

16.00 uur opruimen.

Om 16.15 uur foto's werkstukken.

Welke voordelen zijn er?

Omdat nu iedereen aan de bank staat, en er altijd wel iemand mee kijkt, krijg je direct een reactie op je werkwijze, je houding, je beitelvoering, enz.. Een verbetering aanleren is dan makkelijker en gaat sneller dan wanneer je alleen in de weer bent.

Wat draaien we op zo'n dag?

Elk lid van de groep draait een voorwerp van zelf meegebracht hout. De objecten per groep moeten bij elkaar horen, b.v. groep 1 schalen, groep 2 vaasjes, groep 3 doosjes, enz.. De details van het ontwerp van de schaal, vaas of wat dan ook kan ieder zelf invullen. Het is wel de bedoeling dat de hoofdlijnen hetzelfde zijn omdat elke draaier dan dezelfde

De resultaten van 1 juli

Klaas Dikstaal aan het werk

Huib van Zon draait een schaal

Overzicht locatie bij Cor van Leeuwen, groepen 1 en 2

Overzicht locatie bij Cor van Leeuwen, groepen 3 en 4

Starten met koffie en gebak

problemen tegenkomt en je dan van elkaars aanpak kunt leren.

Praktijkdag 1 juli

Op 1 juli hebben we voor het eerst een praktijkdag gehouden die een hele dag in beslag nam. Om 9.00 uur stonden 11 deelnemers klaar om te beginnen. Er werd op 3 draaibanken gewerkt bij John Stikkelman in de garage en onder een partytent in de tuin. Ondanks enkele dreigende wolken bleef het die dag droog.

Arie Boogert gaat een kelkje draaien

Aan het eind van de dag was iedereen erg enthousiast en werd besloten dit een vervolg te geven op onze volgende bijeenkomst van 12 augustus.

Praktijkdag 12 augustus

Op deze dag waren er 14 deelnemers en 5 draaibanken. Alles kon binnen gedaan worden bij Cor van Leeuwen in Aalsmeer. Er waren nieuwe onderwerpen aangeboden met o.a. het uittesten van verschillende uithol beitels.

De werkstukken bij Cor van Leeuwen

De locatie beviel zo goed dat er werd besloten om dit op 23 september te herhalen.

Ervaring na 2 praktijk dagen

De beschikbare tijd per draaier lijkt wat te kort. Een oplossing zou kunnen zijn om de deelnemers het voordraaien thuis te laten doen, zodat er meer tijd over blijft voor het draaiwerk waar het echt op techniek aankomt.

AFH Fijnhout

DE hardhout specialist voor bedrijf en particulier

- 80 soorten op voorraad
- Teak (o.a. dekdeeltjes)
- Plaatmat. (o.a. Bruynzeel hh)
- Bladen (aanrecht/tafel)
- Fineer
- Eigen zagerij

Amsterdamsche Fijnhouthandel

Minervahavenweg 14 Westpoort 3098 Tel. 020 -682 80 79 Fax 020-684 31 54
e-mail: afh@fijnhout.nl homepage: www.fijnhout.nl

Nieuw in Nederland!!!

MaxiCut Fostnerboren
Geschikt voor het gebruik in houtdraaibanken
Uniek in zijn soort door zelfsnijdende centreerpunt en spaanbrekers, Waardoor deze boor minder weerstand ontwikkeld. Verlengbaar door zijn unieke kolf, zonder schroef of inbus systemen. Deze kolf zorgt er tevens voor dat de boor niet kan gaan slippen. Makkelijk Naslijpbaar.
Leverbaar in de maten 13 t/m 55 mm en diverse inch maten
Verlening leverbaar met morse-konus MK1, MK2 en MK3

Filmpjes over de werking van deze boren kunt u vinden op:
www.colt-tools.com
Vraag de folder gratis bij ons aan!!!

Hegner & Ko
Fermiweg 16
3208 KT Spijkenisse
Tel: 0181-647535
Fax: 0181-647311

De “ELF” beitel

Jan Hovens

Al sinds vele honderden jaren wordt draaiwerk voorzien van decoratie. Niet de gewone gebruiksvoorwerpen die vroeger gebruikt werden in en rond het huis maar vooral het kleine wat luxueuzere draaiwerk. Voor het hele mooie en filigrane werk werden speciale draaibanken ingezet. Hiermee kon men b.v. guillocheren. Een veel gebruikte engelse term is “rose engine work”. Om b.v. een decoratief doosje te maken had men vele uren nodig. Economisch gezien was dit niet aantrekkelijk. Voor dergelijk draaiwerk was er maar een heel beperkte afzetmarkt.

Tegenwoordig is er minder interesse voor het hele fijne decoratieve. Toch willen we gedraaide werkstukken nog wel eens voorzien van wat extra “versiering”. Er is dan ook een aantal gereedschappen die dit eenvoudig en snel mogelijk maakt. Al langer bekend is b.v. het “chattertool”, een Engelse term voor een dunne profielbeitel gemaakt van verenstaal. Robert Sorby bracht een flink aantal jaren geleden een stuk gereedschap op de markt dat patronen in het werkstuk maakt m.b.v. een soort scherpe tandwielen. Dit z.g. “spiralling tool” heeft

het voordeel dat je het op kops- en langshout in kunt zetten. Het “chattertool” werkt alleen op kopshout. Sinds kort is er een nieuwe loot aan de stam. Een uitvinding van een Amerikaanse draaier en op de markt gebracht door de firma Henry Taylor, het z.g. ELF tool of op zijn Nederlands: de ELF- beitel. De ELF bestaat uit een heft met daarin gemonteerd een messing buis. In deze messing buis zitten kleine kogellagers. In de kogellagers kunnen verschillende freesjes gestoken worden. De freesjes worden op hun plaats gehouden door een

sterk magneetje dat achter de kogellagers zit. De magneet dient er alleen voor om te voorkomen dat het freesje uit de kogellagers schiet als je de freeshouder op zijn kop houdt en je dan weer eens wanhopig een half uur aan het zoeken bent in de hoop krullen onder je draaibank. De ELF wordt geleverd met een rondkop freesje. Een harde borstel om na het gebruik van de ELF losse houtvezeltjes te verwijderen en een DVD van de Engelse draaier Nick Agar. Nick laat hierop duidelijk zien hoe je de ELF kunt gebruiken. Het principe van de ELF is

1 De ELF set met bovenin op het bankbed liggend de cilinderfrees.

2 Nadat met een guts een groef gedraaid is wordt de ELF met de bolkopfrees onder een hoek in de groef gedrukt bij draaiende bank (c.a. 800 omwentelingen).

3 Na het frezen even de borstel tegen het hout houden om de losse vezeltjes te verwijderen.

4 Er wordt nog een tweede decoratie gefreesd met de bolkop maar nu ligt de ELF veel platter op de beitelsteun.

5 Het resultaat van de twee decoraties.

6 Met de lange punt van de platte beitel worden er dunne lijntjes gestoken op de randen van de decoraties. Dit z.g. inkaderen versterkt het effect.

dat het freesje tegen het draaiende werkstuk gehouden wordt waardoor het freesje zelf ook begint te draaien. Het draaiende freesje “vreet” zich in het hout in en er ontstaan regelmatige patronen. De DVD is in het Engels en als je Nick niet altijd kunt verstaan is dat geen probleem, de beelden alleen al geven veel informatie. Net als met elk ander stuk gereedschap is het belangrijk te oefenen om de vele mogelijkheden onder de knie te krijgen. Je moet de ELF door te oefenen leren kennen. Er is dan meer mogelijk dan je op de DVD kunt zien. Mijn

methode is om een stuk kops hout in te spannen en eerst na te doen wat op de DVD te zien is. Dan moet je gaan experimenteren met andere hoeken, meer of minder druk, korter of langer laten lopen, enz. Een combinatie van decoratieve patronen ontstaat door het freesje onder verschillende hoeken tegen het hout te houden. Er zijn drie verschillende freesjes te koop. De standaard mee geleverde rondkop, een ovale en een cilindervormige. Met de cilinderfrees kan men heel fijne puntvormige decoraties maken en is daarom eigenlijk

onmisbaar. De ovale is minder interessant omdat het verkregen patroon te weinig afwijkt van de bolkopfrees. Net als b.v. bij het chatteren is het een goede zaak om de ontstane patronen in te kaderen. Nick toont dit op de DVD door een fijnpuntige driekante beitel te gebruiken. Het gaat echter ook met de lange punt van een platte beitel. Om een zo goed mogelijk resultaat te verkrijgen is hier een aantal tips **Tip 1:** Gebruik hout dat redelijk dicht van structuur is en niet al te veel tekening heeft. Een opvallende houtstructuur vermindert

7 Het resultaat na het inkaderen.

het effect van de decoratie (zie een van de afbeeldingen).

Tip 2: Voor je de ELF inzet het hout eerst zo fijn mogelijk schuren. Schuren na het decoreren vermindert natuurlijk het effect van de decoratie doordat zo de scherpe kantjes afgerond worden.

Tip 3: De freesjes laten fijne houtvezeltjes achter op de decoratie. Deze worden weggehaald met de meegeleverde borstel. Onder in de ontstane structuur is het hout ruwer doordat de freesjes niet echt snijden maar hakken. De bovenkant was al geschuurd en daardoor zeer glad. Dit kan nog wat meer gepolijst worden door er

8 Om het contrast van de decoratie te verhogen en te polijsten wordt er nog bij draaiende bank een handvol houtkrullen tegen het werkstuk gedrukt.

een handvol houtkrullen tegen te drukken na het decoreren met de ELF. Natuurlijk bij draaiende bank.

Tip 4: Olie de decoratie. Het ruwere hout onderin neemt meer olie op dan het gladde gepolijste hout bovenin. Hierdoor ontstaat er meer contrast in de decoratie en is e.e.a. dus opvallender.

Tip 5. Nick laat op de DVD zien dat je eerst een holletje moet draaien dat iets groter is dan de doorsnede van de bolkopfrees. Hij gebruikt hiervoor een beitel geslepen van een rond stuk HSS staal (ook verkrijgbaar van Henry Taylor). Het maken van een der-

gelijk holletje gaat natuurlijk ook met een smalle guts. Maak het holletje ook eens kleiner of even groot als de bolkopfrees. Dit geeft weer een iets ander effect.

De ELF is een stuk gereedschap dat eenvoudig in te zetten is maar waar je meer uit kunt halen door te oefenen. Oefen net als ik doe op een stuk kops hout. Als het patroon je bevalt dan steek je met een dunne beitel een plakje af. Dit afgestoken schijfje met decoratie kan mooi dienen als inleg werk voor een deksel van een potje. Op deze manier kun je heel wat oefenschijfjes uit een blokje hout halen.

9 Enkele 'esdoorn' oefenschijfjes. De onderste schijf is in taxus en laat zien dat het decoratie-effect 'verloren' gaat in de drukke houtstructuur.

10 Een klein doosje in esdoorn met decoratie van de bolkop en de cilinderfrees.

Bevlogen deelnemers maken Open Dag Hout 2011 een succes

Zondag 2 oktober stond Eindhoven in het teken van de Open Dag Hout. Om klokslag 10 uur opende het Klokgebouw in Eindhoven haar deuren voor ruim 600 bezoekers. 68 houtsnijders, houtdraaiers en andere houtliefhebbers ontvingen het publiek met open armen. Niet alleen om kunstwerken en andere objecten van hout te tonen, maar bovenal om hun liefde en passie voor hout met het publiek te delen. De deelnemers van de Open Dag Hout zijn veelal hobbymatig met hout bezig. De één maakt pennen,

sieraden of muziekinstrumenten. De ander beeldhouwwerken of sculpturen. Wat men deelt is een grote passie en liefde voor hout. Dit maakt de Open Dag Hout een uniek en geliefd evenement. Bezoekers krijgen niet alleen mooie producten van hout te zien, maar bovenal mooie verhalen te horen over hoe een kunstwerk tot stand komt en waarom hout een fantastisch materiaal is om mee te werken. Ook verschillende verenigingen presenteerden zich tijdens de Open Dag Hout evenals leveranciers van gereedschap. De jonge bezoekers vermaakten zich

in de timmerhoek. Onder leiding van Dennis Mulder (bekend van 'Klussen met kijkers') maakten de kinderen ware kunstwerken, van tafel tot vogelhuisjes en zelfs olifanten. Ook menig vader vermaakte zich prima in de timmerhoek. De Open Dag Hout is al 35 jaar een waar begrip in Nederland. Jaarlijks vindt het evenement plaats in een andere regio. Waar de Open Dag Hout in 2012 plaats vindt, is nog een verrassing.

KILLINGER ...mehr als nur Qualität®

NEU: aus dem Hause **hamlet CRAFT TOOLS**

Big Brother System 2
Tiefen-Ausdrehwerkzeuge

Zum Ansehen für Sie unter:
YouTube http://youtu.be/GZMqRUIr_E0

Cindy Drozda
HSS Drechselwerkzeug-Satz (5-teilig)

Square Negative Rake Scraper
Hooked Scraper
9,5 mm Spindelformröhre
6 mm Vortex Tool
Arc Tool Scraper

info@killinger.de **www.killinger.de** **Tel. 08141-3573732** **Fax 08141-3573750**

Nancy Gelderman, een snelle leerling

Ab Kraaijeveld Nancy Gelderman-van der Reijden, secretaris van de afdeling Noord-Holland Noord, had om meerdere redenen mijn nieuwsgierigheid gewekt. Tijdens de voortreffelijk georganiseerde DemoDag in de Broeker Veiling stond zij als enige vrouw zelfverzekerd armbanden en sieraden te draaien, in twee opzichten een weinig vertoonde bezigheid in houtdraaiersland. Zij vertelde dat ze dit oude ambacht ruim één jaar beoefende, een knappe prestatie om met zo weinig ervaring voor het oog van een kritisch publiek van oude rotten in het vak een demonstratie te verzorgen. Bij het zien van het overzicht van al haar werk was ik met stomheid geslagen. Deze vrouw had het in haar eerste jaar gepresteerd om een volle kraam afwisselend en aantrekkelijk houtdraaiwerk te vervaardigen. Niks geen gebrek aan ervaring, dat uitgestraalde zelfvertrouwen was volkomen terecht!

Vol bravoure

Redenen genoeg om af te reizen naar Winkel, een klein dorpje in Noord-Holland, waar zij op een mooie locatie met vrij uitzicht op weilanden en een golfterrein samen met man en hond woont. Als dochter van de eigenaar van een metaal draaijerij en constructiebedrijf kreeg zij techniek met de paplepel ingegoten en was als jong meisje niet uit de werkplaats weg te slaan. Op haar eerste flatje timmerde zij op 18-jarige leeftijd zelf een bed en een verlaagd platform.

Een overzicht van werkstukken die Nancy in haar eerste jaar gedraaid heeft.

fond, 'ik had wel wat met hout!' 15 jaar geleden kocht ze voor 300 gulden een lintzaag en een draaibank. De lintzaag werd goed benut, de draaibank stond al die jaren ongebruikt te roesten tot zij haar huidige man ontmoette, een gepensioneerde sleepbootkapitein in het nostalgische bezit van een honderd jaar oud stuurwiel van zijn eerste sleepboot. De handvatten waren inmiddels verrot en vol bravoure bood zij aan om zijn stuurwiel te restaureren, hoewel ze over de aanpak geen idee had.

Bezeten van houtdraaien

Volkomen toevallig bezocht ze na dat ongefundeerde aanbod het 'Grootmoedertijd en Motoren Museum' in Nieuwe Niedorp. De afdeling Noord-Holland Noord heeft daar een draaibank uit 1880 staan, ooit afgestaan door Hessel de Boer, waarmee enkele

leden op gezette dagen een demonstratie houtdraaien verzorgen. Ton Vredevoort, de demonstrateur van die bewuste dag, bood aan om haar de eerste beginselen van het oude ambacht bij te brengen. Direct na de eerste les is ze in haar auto gestapt en heeft bij Buitelaar een nieuwe houtdraaibank aangeschaft, waarmee ze 's avonds in de keuken nog aan de slag ging met de nodige gevolgen op schoonmaakgebied. Ook heeft zij zich snel aangemeld bij de Radius afdeling Noord-Holland Noord. Nancy bleek een snelle leerling en is volgens eigen zeggen 'bezeten' van het houtdraaien.

"Houtdraaiers hebben geen bloedsomloop, die hebben een sapstroom. Ik ben een heel slechte slaper en ik weet die tijd nou lekker op te vullen met het bedenken van allerlei experimentele creaties die ik ga draaien. Zo had

ik in Groenlo op een DemoDag van Radius tijdens de loterij een groot blok esdoorn gewonnen. Als huwelijkscadeau voor mijn neef wilde ik van dat stuk hout een fruitschaal draaien, maar het was te groot voor mijn draaibank. Bij Jos Handgraaf van onze afdeling heb ik toen de schaal gedraaid met als finishing touch 'intarsia', inlegwerk van houtfineer." Als afwerking plastificeert zij soms haar werk met Rustin's Plastic Coating, een twee-componenten-substantie, zeker als het een gebruiksvoorwerp is.

De houtsoort 'traptree'

Na een periode van ziekte van haar man en eigen malheur, plus een verbouwing, verlangde ze ernaar weer te kunnen houtdraaien. Een november-expositie in het ziekenhuis van Hoorn was een mooie gelegenheid de draad weer op te pakken. Na een half jaar niet meer gedraaid te hebben viel het haar niet mee: het ontbrak haar vooral aan kracht, maar

Deze vierkant gedraaide schaal is van 'traptree' met een knopje van ebbenhout

nadat ze dagelijks in haar werkplaats aan de gang was, kwam dat weer snel op peil. Haar hout heeft zij tot nu toe vooral van collega-houtdraaiers ontvangen, die nemen regelmatig wat voor haar mee, Noord-Holland Noord is een vrijgeve club! Heel vaak draait zij 'traptree' (daar trapte ik toch mooi in toen zij het in het Engels uitsprak, AK), meestal bestaand uit meranti. Al haar ontwerpen spruiten voort uit haar eigen fantasie, daarbij gebruikt ze liever geen voorbeelden uit AktieRadius of andere houtdraaibladen, ze laat zich wél inspireren door de bladen.

Dat is voor het eerst dat een materiaal mij onder de duim heeft!

De 'opdracht' van de afdeling NHN om een doosje exact naar de voorgeschreven maat te draaien lapt ze aan haar laars, het doosje wordt twee keer zo groot en ze geeft haar eigen draai aan de vormgeving. In het begin was ze vooral 'technisch' bezig, op de manier van 'zo wil ik het hebben en zo moet het worden'.

Tegenwoordig laat ze het hout

De eiken/meranti snoeppot voldoet niet geheel aan de 'opdracht' van de afdeling Noord-Holland Noord. Geen probleem!

Fruitschaal van esdoorn, ingelegd met 'intarsia', inlegwerk van houtfineer

Pot van esdoorn met een kap van kastanje met slaap, de dop is van padouk

Schaal van perenhout met een mengsel van zout en zand. De schaal is nat gedraaid en Nancy hoopt op deze manier scheurvorming te voorkomen.

Nancy kan niets weggooien, het draaien van armbanden is dus 'uit nood geboren'. Wat moet je anders met die stukjes hout?

Uitgangspunt bij het vervaardigen van een armband is in dit geval een ronde schijf van een fraaie houtsoort, die met een voorgeboord gat op de houtdraaischroef van de chuck wordt gemonteerd.

Nancy heeft haar eigen methode ontwikkeld om de armband in wording af te ronden. Niet iedere houtdraaier zou de afsteekbeitel zo gebruiken, maar er zijn vele wegen die naar Rome leiden.

Met een afsteekbeitel wordt de dikte van de armband bepaald en kan een zo groot mogelijk deel van de binnenkant royaal worden weggestoken.

In dit stadium is er nog gelegenheid om al draaiend de binnenkant te schuren.

Nancy zet op het 'spiralling system' behoorlijk veel druk en beweegt het vrij lang onder ongeveer 20° heen en weer over het oppervlak van de armband.

Het resultaat bestaat in dit geval uit een grove decoratie die tijdens het draaien licht wordt geschuurd. Met de hand worden naderhand de groeven uitgeschuurd.

Nadat de armband vanaf de andere kant met een haakvormige beitel is afgestoken worden met een dremel de restanten verwijderd en gladgeschuurd.

Een spuitbus lak doet wonderen.

bepalen hoe het worden moet. "Ik heb niks te willen, hout heeft het voor het zeggen en dat is voor het eerst dat een materiaal mij onder de duim heeft, ha ha. Ik heb getekend, geschilderd, geboetseerd, glas gegraveerd, geschreven, maar altijd kwamen er tijdens het werken andere gedachten in mijn hoofd op. Maar als ik de knop van de draaibank aanzet, dan gaat de knop in mijn hoofd uit en dat geeft me zoveel rust!"

Verantwoordelijkheidsgevoel

Ook Noord-Holland-Noord was op zoek naar nieuwe bestuursleden: secretaris Aad Sneeboer wilde na 10 jaar wel eens wat anders en omdat de afdeling de laatste jaren erg gegroeid was, wilde men naar een 5-mans bestuur toe, maar na bijna een jaar na oproep, begon de tijd te nijpen. Nancy voelde zich ongemakkelijk bij de herhaalde oproepen en heeft toen besloten het secretariaat op zich te nemen. Ze

had zulk werk nooit eerder gedaan, maar kreeg de toezegging dat ze niet in het diepe geworpen zou worden, zodat ze het aandurfde. "Het is een soort verantwoordelijkheidsgevoel. Je sluit je aan bij een vereniging omdat het bij je interesses aansluit en omdat je denkt er wat te kunnen halen. Mijn man en ik halen er vooral de gezelligheid en zelf haal ik er vooral de kennis. Ik vind het logisch daar wat voor terug te doen, vandaar dat ik deze

taak nu alweer bijna een jaar vervul. Spijt heb ik er absoluut niet van, want de samenwerking in het bestuur ervaar ik als zeer prettig. Gelukkig zijn ook de andere twee bestuursfuncties vervuld, zodat we meer en andere dingen kunnen bieden aan de leden".

Rolbevestigend

Ze heeft een hekel aan 'moeten'. Zo was ze niet zo blij met mijn verzoek om nader in te gaan op

het draaien van armbanden en sieraden: veel te 'rolbevestigend'! "Bovendien zijn die armbanden uit nood geboren. De restjes hout in mijn werkplaats wilde ik namelijk opmaken, omdat ik niets kan weggooiën. Een houtdraaier gooit immers niets anders weg dan krullen. Of je moet óók nog palingroker zijn, haha". Toch is ze bereid om aan de lezers van AktieRadius te laten zien met welke technieken elke houtdraaier zijn vrouwelijke familieleden

kan verrassen. We gaan daarom haar werkplaats in die niet bepaald luxueus is: het tocht en het lekt, er is geen verwarming en daardoor is het vochtig en de ruimte is krap bemeten. Ze beschikt echter over de dingen die ze nodig heeft voor haar werk: een draaibank, schuurbandmachine, slijpmachine, afzuiginstallatie, een lintzaag en een kleine kolomboor, dus is ze dik tevreden. Warm wordt ze door hard te werken.

Bericht uit de werkplaats

Bert Rosbach

De werkplaats op foto 1 bij dit bericht is niet de mijne. Zoveel ruimte heb ik helaas niet. De leden van de afdeling Rotterdam hebben dat zelf kunnen constateren. Nee, het is het cursuslokaal en showroom van Schulte Drechselbedarf in Gros-Hesepe.

4

In onze vakantie hebben we ongeveer een dag of 10 gelogeed bij onze dochter in de stad Groningen. Ik ben toen een middag naar Gros-Hesepe geweest om de nieuwe winkel van Schulte te bekijken. Gros-Hesepe ligt ongeveer 75 km van Groningen, dat is dichterbij dan bij Rotterdam. En ik ken het echt-paar Schulte al vele jaren, daarom ook wilde ik hun nieuwe onderkomen zien. Ze hebben een voormalig café helemaal verbouwd tot een mooie winkel en

cursuslokaal. Bij de ingang van het cursuslokaal zag ik een prachtig houten speelbord (foto 2). Mevrouw Schulte vertelde mij, dat het speciale speelborden waren, die door iemand gemaakt werden voor kinderdagverblijven en voor instellingen voor gehandicapte kinderen. De borden worden speciaal gemaakt voor wat men die kinderen leren wil. Ze kon alleen de naam van de maker niet direct opdiepen. Toevallig had ik in een Duitse supermarkt de “Boodschappen” of “Allerhande” van die supermarkt meegenomen. En daar stond een artikel in over de uitreiking van een prijs aan die persoon + de naam, en dan kom je via Google en het Duitse telefoonboek aan een adres. In mijn vorige bericht schreef ik over het

project “Kunst in de etalage”. In AktieRadius 71 stond een foto van het centrum van het werkstuk. De maten van mijn werkstuk: De grote ronde schijf heeft een diameter van 49 cm en een dikte van ongeveer 3 cm. De druppels zijn ongeveer 15 mm lang bij een diameter van 12 mm. De druppels zitten met pennetjes van 3 mm verlijmd in de schijf. De foto dateerde van half juli, de tentoonstelling was in de eerste 3 weken van september. Eind augustus is er een ongelukje gebeurd, de schijf is omgevallen en 4 van de 12 druppels zijn afgebroken. Ik moest toen vlak voor de aanvang van de tentoonstelling weer nieuwe druppels draaien en monteren. Daags na het ongelukje was het werkstuk weer helemaal in orde. Je moet wel heel goed kijken om te zien, dat er iets mee gebeurd was. De jury heeft het niet gezien in elk geval. Alle ingezonden werkstukken worden namelijk ook beoordeeld door een jury. Dit jaar waren er 19 inzendingen. Het is me gelukt om in de prijzen te vallen. Het thema was “Schiebroek aan zee”. Mijn tekst bij het werkstuk werd door de juryvoorzitter

geciteerd. De tekst luidde:

“Schiebroek aan zee”? Bij min 4 NAP? Laat deze gedachte even vluchtig zijn als deze waterkroon. En snel weer overgaan tot een rimpel in een wateroppervlak. In de afgelopen maanden heb ik voor iemand 2 spintollen gedraaid. Het model was ongeveer gelijk aan die van het plaatje (foto 3). Op de foto lijken de tollen gemaakt van sipo-mahonie of zo iets. Ik had ze van esdoorn gemaakt, de punt waarop de tol draait, heb ik van basralocus gedraaid. Dat basralocus is havenpalenhout of te wel gesloopte dukdalven. Ik had eens een blok van iemand gekregen. Hard hout, redelijk goed te draaien, en perfect voor tolpunten en zo. Dit type spintol weegt niets, dus je moet die wel steeds in beweging houden, in een kopje of een metalen eierdopje. Verder benaderde iemand mij voor het draaien van sierknoppen op staanders van een trapeleuning. Ik kreeg een voorbeeld. Daarvan

een tekening gemaakt met alle maten er op. Twee stukken aniegre gezaagd en rondgedraaid (Ik heb maar 30 centimeter tussen de centers), en toen 6 stuks gemaakt. De bovenkant van de nieuwe exemplaren is naar mijn mening beter dan het origineel. Op de bijgaande foto (foto 4) is het origineel donker. De nieuw gedraaide exemplaren zijn licht. Het leuke is, dat deze vragen om werk via de website van Radius komen. Het is gelukkig allemaal werk tussen de centers. En daar ben ik redelijk goed in. Schalen draaien niet zo. Daarom ga ik een aantal lessen volgen bij Christiaan Jörg. Die cursus kreeg ik bij mijn pensionering van mijn collega's. En dat het nodig is blijkt wel uit het volgende. Bij mij in de buurt zit een meubelmakersbedrijf. Daar haal ik wel eens stukken hout, die voor hun zaagresten zijn. De eigenaar had aan mij gevraagd om uit 2 ronde zaagresten wengé

een schaal te draaien. Nu mislukte al eerst een buitenkant vanwege een happer. Daardoor werd de buitenkant niet meer volgens het ontwerp. Bij de binnenkant weer een happer, en daarbij brak ook de rand van het kamertje waarmee de schaal op de klauwplaat zat. En toen was het dus een blok hout geworden om andere dingen van te maken. Staafjes met een diameter van 7,85 mm voor tolpunten of zo. Na mijn cursus ga ik het nog maar eens proberen met die andere plak wengé. De komende tijd ligt er nog in het verschiet om een aantal kandelaars te draaien. Die worden van essenhout. Een aantal jaren terug heb ik bij de verloting op een DemoDag een plak versgezaagd essen gewonnen. Ongeveer 140x45x8 cm. Die is nu wel droog. In het midden zit er een gedeelte olijffessen, een beetje roze-bruin van kleur. En daar worden die kandelaars uit gemaakt.

In de ban van de ring

Gerard Gaasbeek

Vijfvoudige kandelaar, de onderste boogjes uit de ring van foto 4.

Al schrijvend liep ik wel tegen een probleem aan. De foto's die ik tijdens het draaien maakte, bleken maar zeer beperkt bruikbaar. Ter vervanging een tekening bij het begintraject. Misschien helpt het ook voor de

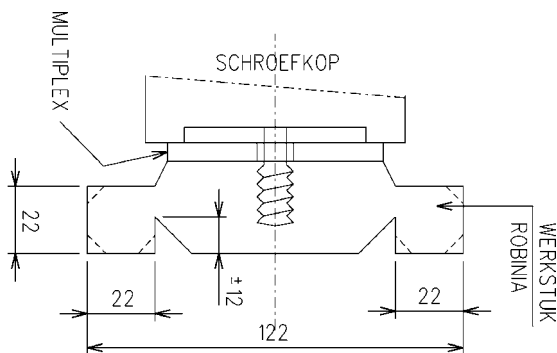
Aan het eind van het verhaal over de torus (AR 70 p17) gaf ik aan terug te komen op hoe het draaien gaat als de litten van het eerste opspannen na omdraaien niet gewenst zijn. Eigenlijk is dat niets bijzonders, gewoon inklemmen in een hulphoutje. De eerste twee donuts op deze manier gingen zo voorspoedig dat ik besloot een serie van een stuk of tien te maken, her en der een beetje rondkijkend kwamen de toepassingen min of meer vanzelf.

vragen die ik kreeg over het vorige verhaal. In de uitleg daar noem ik de cirkel die wordt omsloten door een regelmatige achthoek. Deze heeft acht hoekpunten, samen met de acht middens van de zijden heb ik dus te maken met zestien punten die in het hele proces van belang zijn. Die hele trits punten heb ik vanaf een zo maar gekozen beginpunt vanaf A beletterd en de laatste gewoon vergeten. Omdat zowel het lichaam van de torus alsook de torus zelf rond zijn, worden al die punten de cirkels die op het werkstuk voorkomen.

Vergelijkbaar met, maar net even

anders dan bij het draaien van een bal. Al die letters zorgden voor verwarring. Op deze tekening heb ik ze daarom weggelaten. Voor deze donuts schroefde ik 30 mm dikke schijffjes robinia, voor de zekerheid gebufferd door een schijfje multiplex, op een schroefkop. De gewenste ringdoorsnede is 22 mm, de daarbij horende 42% maat is dus 9,2 mm. Met een buitenmaat van 122 mm is de binnendiameter 78 mm, dat geeft een "middencirkel" van 100 mm. De tekening toont de doorsnede nadat de voorkant en de buitenzijden, voor zover bereikbaar, vlak en op

Doorsnede door hartlijn, na het eerste vlakdraaien.

De schijf na omkeren opgespannen in de hulpschijf.

De schijf direct na het omkeren, het gat is van de schroefkop, de potloodlijn is de middencirkel

Op eigen klemming in het hulpstuk, het schuine vlak is er al, het centrum is los maar nog aanwezig.

maat gedraaid waren. Rechts en voor gebruikte ik overwegend een 16 mm continentale guts, bij de linkerkant een 12 mm schallenguts. De asymmetrische V-groef gaat tot 12 à 13 mm diepte. Op de vier zijden tekende ik de cirkel door het midden, en van daar af waar mogelijk de 'kniklijnen' op ~4,6 mm afstand. Met dezelfde 16 mm guts stak ik de schuine vlakken weg vanaf de vlakke zijden (de stippellijntjes) en tekende daarop de lijnen die moesten blijven staan tijdens het afronden. Net als in het vorige verhaal gebruikte ik ter controle bij het afronden een

mal. Het snijden deed ik met een lang geslepen 13 mm guts van Engels model. Het hecht hield ik daarbij laag, ik sneed met de zijkant van de guts werkend vanaf de vlakke voor- en achterkant. Vanaf hier, bij het omkeren, ging de procedure anders. Van twee op elkaar geplakte schijffjes 16 mm multiplex maakte ik een hulpstuk (op te spannen in een vierklauw) met een 14 mm diepe kamer (Ø 122 mm) waar het werkstuk klemmend in past. Die situatie past ongeveer bij de eerste twee foto's van dit verhaal. Bij de eerste ben ik al begonnen het centrum weg te steken, de

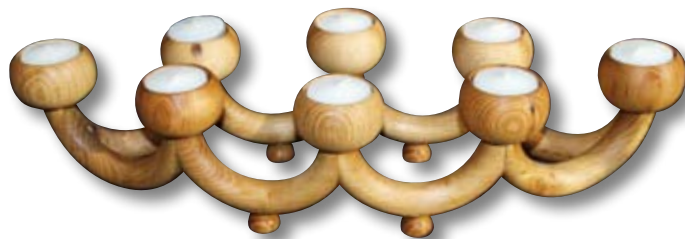
tweede foto is van een situatie direct na het omkeren. Het klemmen werkte niet bij die ring, een deksel van dun triplex moest het werkstuk op zijn plaats houden. Om zo min mogelijk hinder van het triplex te hebben is het aan de binnenkant iets afgeschuind. In beide situaties kan het middendeel worden los gestoken (foto 3) en het laatste schuine vlak worden aangebracht. Na het zetten van het hulplijntje volgt nog het afronden. Voordat ik de torus uit nam tekende ik er met hulp van de indexring van de chuck en afhankelijk van de beoogde toepassing er een 180°

De torus gereed, met de index ring van de chuck is een 90° verdeling afgetekend

Enkele donuts.

“Bootmodel” voor acht sfeerlichtjes

of 90° verdeling op af. Soms vroeg het uitnemen zachte dwang, dan gebruikte ik een houten wig met afgeronde hoeken. Foto 5 toont drie donuts. Door het zoeken van toepassingen bleef ik in de ban van ringen, de meeste zijn geïnspireerd door metalen kandelaars die ik hier of daar zag. Eerlijk gezegd viel de moeilijkheidsgraad van de uitvoering me nogal tegen. Ik begon met de viervoudige kandelaar van foto 6. De donuts halveerde ik met een dunne handzaag. Met een schuurschijf vlakke ik die helften voor de las een stukje af, zodanig dat ze na verlijmen in het gelid staan en de nieuwe bovenkant weer rond is (Ø 22 mm). Ik had verwacht dat ik daarna de koppelplaatsen tussen de lagen eenvoudig kon laten bestaan uit bolletjes met daarin boringen van

Vierarmige kandelaar van hazelnoot

22 mm (geboord na inklemmen in een hulpstuk). De rondingen van de donuts zaten me meer tegen dan verwacht. Bij sommige lassen holde ik met een schuurtrommeltje in een dremel het bolletje uit, bij andere vlakke ik met een vijl de donut lokaal af tot het leek te passen. Beide manieren vroegen veel tijd. De opbouw deed ik van onder af. In het hart van de bolletjes zat een gat (voor een deuvel), dat ik als hulp bij het boren in de vlakjes eronder gebruikte. Naar boven in de boogjes gaf het meer gepruts. Het bolletje onder de onderste boog is een vast deel van het voetstuk. Op foto 6 is te zien dat op enkele plaatsen lassen met stopwas zijn bijgewerkt. Het tweede werkstuk (Foto 7) gaf veel minder problemen. Voor de lassen zijn de halve ringen alleen tweezijdig vlak geschuurd. De hoeken zocht ik uit met een tekening. Het uitlijnen van de bovenkant was lastig, maar goed te doen. Als lijmkleem gebruikte ik elastiekjes. De kaarshouders hebben een ondiep gat (Ø 22 mm) aan de onderkant. Bij de vijfvoudige kandelaar (Foto 8) heb ik gaande het project mijn plan gewijzigd. De boogjes van de krans van vier zijn bij de koppeling in het midden niet tot op

De vierarmige kandelaar gereed

het hart van elke ring afgeschuurd. Het centrum is dus niet cirkelvormig. De vier kwart boogjes eronder zijn afkomstig van de ring uit foto 4, die daarom iets groter is dan de andere. De houten kopspijkers in de las tussen de halve en de kwart boogjes zijn veredelde deuvels. De kandelaar op foto 9 maakte ik als afwisseling op alle op donut gebaseerde werkstukken. De bogen zijn gemaakt uit papierverlijmde helften die na het draaien met een mes zijn gescheiden. De ringen (Ø 29 cm en Ø 22 cm, dikte 30 en 80 mm) zijn net als de donuts hiervoor, voor de tweede bewerking in een multiplex hulpstuk opgespannen. De houtsoort is hazelnoot, waarop ik direct na het draaien, shellawax aanbracht. Dat ik van de ring voor de voet bij het splitsen één helft onherstelbaar beschadigde omdat ik die uit mijn vingers liet vallen ligt vooral aan mijzelf, want ten opzichte van de vorige werkstukken was de constructie simpel.

De oude Holle Boom bij Kraantje Lek

Nico Oosthoek
www.ambachtelijk-
houtdraaien.com

Foto 1 toont de boom in begin 1900 en foto 2 omstreeks 1960

Kraantje Lek is de naam van een historische plek in Overveen bij Haarlem. Daar staat een restaurant met de naam Kraantje Lek met speeltuin en een hoge duintop. Onderaan die duintop staat (of stond) een bijzondere oude iep die al eeuwen bekend staat als de Holle Boom van Kraantje Lek. De boom wordt al in 1350 genoemd in historische verhalen. In 1812 werd de iep door bliksem-inslag getroffen en ontstond een enorme holte, die hem beroemd zou maken als de Holle Boom van Kraantje Lek. Hij werd ook wel de Kindertjesboom genoemd. Hier kwamen de kinderen vandaan, zo vertelden vele Haarlemmers hun jonge spruiten. Lennaert Nijgh heeft er een lied over geschreven: “De Holle Boom, de volle boom, de hoge holle toverboom”.

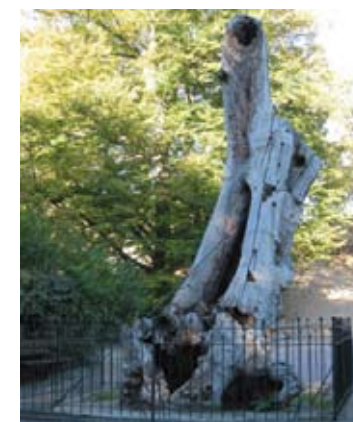
In juli kreeg ik het verzoek om een schaal te draaien van een stuk hout van een bijzondere boom. Toen ik hier, ook uit nieuwsgierigheid bevestigend op antwoordde, kreeg ik te horen dat het om de laatste resten ging van de bekende Holle Boom van Kraantje Lek in Overveen.

In november 1972 werd de boom getroffen door een enorme storm die het laatste beetje leven uit zijn oude bast ranselde. Lange tijd bleef hij daar staan als levenloos monument tot in 2007. Hij was afgezet met een hek en er mocht niet meer in worden geklommen. Van binnen was hij helemaal vermolmd.

Dat vonden talloze Haarlemmers, die hier goede jeugdherinneringen aan bewaarden, zonde. De Haarlemse kunstenaar Kees Verkade, vriend van de eigenaar van Kraantje Lek, bood aan een bronzen replica op ware grootte door bronsgieter Binder in Haarlem te laten gieten. De boom

met zijn hoogte van 6 meter werd in 32 stukken gezaagd en naar de bronsgieterij gebracht. Van alle stukken werden mallen gemaakt en in brons gegoten. De bronzen stukken werden onzichtbaar aan elkaar gelast en zo kreeg de boom zijn oude vorm weer terug. 15 mei 2008 is de bronzen boom feestelijk onthuld. De restanten van de boom werden in handzame stukken gezaagd en met een certificaat van echtheid aan de vrienden van de Holle Boom uitgereikt. De stukken van de boom zijn over de hele wereld terug te vinden. Zo kreeg ik een officieel stuk om er een schaal uit te draaien.

De boom vermolmd

De boom in brons

Hier is het stuk iepen te zien zoals het bij mij werd gebracht. Vol met houtwormgaten, scheuren, rot en op sommige plekken resten van een brandje of blikseminslag. Op sommige plaatsen zat een soort cement, aangebracht door de bronsgieter, waarschijnlijk om te zorgen dat het brons niet in het rotte hout liep.

Ik heb het stuk iep met de kettingzaag zoveel mogelijk rondgemaakt en op een vlakke plaat geschroefd. Eerst met de beitel een stuk uit het midden weggehakt zodat de vlakke plaat goed bevestigd kon worden.

Het draaien is begonnen, hoe verder ik draaide hoe beter het hout werd. Houtworm kwam ik in dit deel niet tegen, maar wel veel gaten van houtworm.

De buitenkant van de schaal is gedraaid met een kamertje voor het bevestigen van de klauwplaat. Ik wilde geen chemische houtrot beschermer gebruiken. Om het hout toch te verstevigen heb ik vele lagen sanding sealer op alcohol basis aangebracht.

De schaal is nu uitgehold. De bedoeling was om een robuuste schaal te draaien. De wanddikte ± 4 cm zodat de buitenkant van de boom nog goed zichtbaar bleef. Scheuren en houtwormgaten niet dicht maken maar laten zien.

De schaal is afgewerkt met 3 lagen Danish oil.

Uit een reststukje nog een stop voor een fles

Bronnen:
Restaurant Kraantje Lek
Bomen info.nl
De Holle Boom bij Kraantje Lek van Anne Storm

IN BEELD: Aad Sneeboer (1944)

**Roelof C. Schmidt,
Everdingen**

Ik ontmoette hem thuis in Hoorn (Noord Holland). Aad is geboren en getogen in Grootebroek en komt uit een gezin bestaande uit vader, moeder, 2 jongens en 2 meisjes. Het beroep van vader was loodgieter, gasfitter en smid. In Grootebroek doorliep hij de lagere school (GLO) en ging vervolgens in 1957 naar de ambachtsschool (nu vmbo) en omdat metaal in de familie zat (een oom van hem was ook smid) volgde hij de opleiding in metaal. Omdat hij dat zeer goed deed raadde zijn leraar hem aan ook wat in het hout te doen en vooral het houtdraaien. Hij draaide

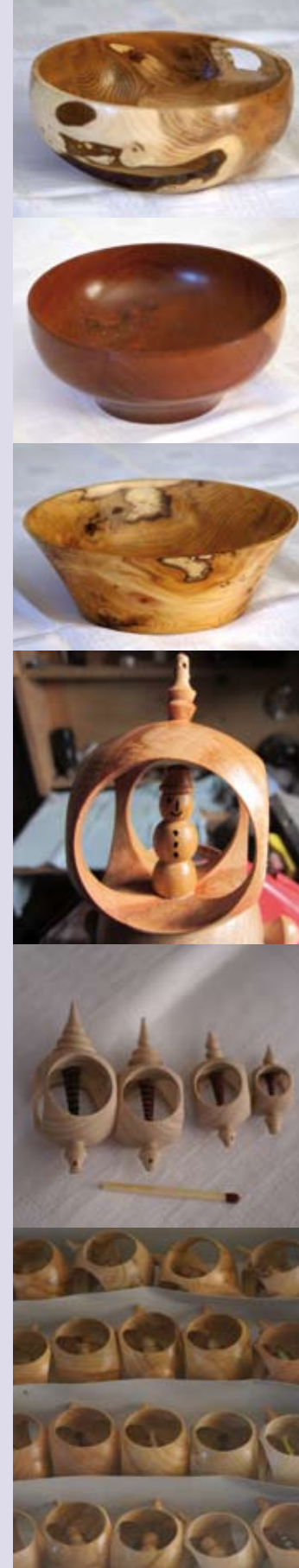
Van aannemer in de bouw tot hoofd huishoudelijke dienst Ziekenhuis Hoorn. Ik ontmoette Aad op 16 oktober als Radius demonstrateur in Fort Vechten. In het gesprek met hem vertelde hij dat hij al ruim 54 jaar hout draaide. Dit leek mij een goede reden om hem voor IN BEELD te strikken.

eerst kleine schaaltes, potjes, kandelaartjes, enz.. In 1960 rondde hij de opleiding aan de ambachtsschool af. Nog datzelfde jaar trad hij in dienst van aannemer de Smeth in Venhuizen. Hij verdiende daar het vorstelijke bedrag van f. 25,- per week. In 1963 werd hij opgeroepen voor de dienstplicht. Hij werd daar (na een chauffeursopleiding) geplaatst als chauffeur bij de Genie. Werde een halfjaar gestationeerd in Duitsland en kreeg een splinternieuwe YA 616 onder z'n kont. In november

1964 zwaaide hij af. Hij had in zijn diensttijd 32000 km gereden. Hij hervatte zijn werk weer bij zijn oude baas. In 1966 kocht hij een huis in Venhuizen, trouwde in 1967 en kreeg een dochter in 1974. Gedurende deze periode werd hij bevorderd tot uitvoerder en werd belast met de uitvoering van een project voor 36 woningen. Na de realisatie van dit project besloot hij dat hij toe was aan verandering van werkring ingegeven door rugklachten. Hij was 19 jaar werkzaam geweest bij zijn werkgever. In

1978 solliciteerde hij bij een sociale werkplaats en bij het Westfriesgasthuis in Hoorn. Toen hij nog in gesprek was met de werkplaats belde het ziekenhuis al op of hij direct kon beginnen. Hij startte op 1 juni als schoonmaker. Op basis van zijn goede werk werd hij achtereenvolgens in 1979 instructeur van de schoonmakers, en werd hij in 1982 hoofd van de huishoudelijke dienst na hiervoor een gedeelde opleiding te hebben gedaan. Omdat hij bij de vrijwillige brandweer alle diploma's tot en met brandmeester had werd hij ook bevorderd tot hoofd bedrijfshulpverlening. Sinds 2004 geniet hij van zijn pensioen. Er was een grote pauze ontstaan tussen het houtdraaien op de ambachtsschool en het opnieuw starten met draaien. Bij velen van ons zien we dat tijdens ons werkzaam leven een beperkende invloed ontstaat op het uitvoe-

ren van onze hobby. In 1997 kocht hij een draaibank van Ferm. Hij ontdekte snel dat deze draaibank te beperkt was om kwaliteit te kunnen draaien. In 2001 verkocht hij dit bankje en kocht een JET met variabele snelheden. Toen hij vaststelde dat de V-schijven versleten waren heeft hij ze vervangen. Na enige tijd heeft hij deze bank verkocht. Hij kocht in 2010 een NOVA bank met chuck. Voor demonstratiedoeleinden kocht hij een Woodfast. Intussen heeft hij weliswaar een kleine maar wel een complete werkplaats. En een enorm aantal gekochte en zelfgemaakte gutsen. De bijgevoegde foto's geven een goede indruk van de soort stukken die hij nu draait. Als zijn specialiteit noemt hij de kerstballen die hij in een grote sortering maakt. Aad is in Noord-Holland-Noord tot april 2011 secretaris geweest.

Waar kiest de vormgever in hout uit de

U zoekt Japanse zagen of beitels, 'n schaaf van Lie-Nielsen of Clifton. Of een perfecte houtdraaibank met opspangereedschappen voor klein en groot werk en keuze uit honderden houtdraaibeitels. Ook alles voor de meubelmaker en houtsnijder!

grootste collectie gereedschappen?

U wilt alles zien en lezen op het gebied van de ambachtelijke houtbewerking. U vindt bij ons alles onder één dak! Welkom van dinsdag t/m zaterdag en ook op donderdagavond!

Beekstraat 30
6811 DW Arnhem
www.baptist.nl

Tel.: 026 - 445 16 44
Fax: 026 - 442 44 35
houtbewerkers@baptist.nl

BAPTIST
VOOR HOUTBEWERKERS

Mijn "houtbron"

Jan Pranger,
www.arstorno.nl

Wij houtdraaiers zijn altijd op zoek naar DAT stukje hout. Het moet van hoge kwaliteit zijn en voor een prijs die past bij ons als kleinverbruikers. Ik heb zo'n adres gevonden en wil dat met jullie delen: "Talens Houthandel" in Punthorst even ten zuiden van Staphorst. Voor meer informatie maak ik foto's van het bedrijf/hout en interview ik de directeur/eigenaar Luc Talen.

In 1939 begint vader Geert Talen een houthandel en laat zich in 1940 inschrijven bij de Kamer van Koophandel. De officiële start is een feit. Luc groeit op in het bedrijf en gaat in 1961 bij zijn vader aan het werk. Hij "vergroeit" met het hout en wordt in 1964 mede-eigenaar. "Talens hout" importeert zelf het hout uit Frankrijk. Hij is kind aan huis bij zo'n zevental grote bouseigenaren. Keurt op stam en koopt in. Hij spreekt met kennis en passie over zijn vak en bevestigt dit met aansprekende anekdotes, waarin het respect voor de natuur de grondtoon vormt. (foto 1)
Luc: "Een boom moet kaprijp zijn. Verantwoord beheer is voor ons een absolute voorwaarde, anders doen we geen zaken. Een bos moet rust, ruimte en regelmatige groei van aanplant uitstralen.

Dan koop je kaprijpe bomen, die bij ons tot rust komen en hun volle kleur ontwikkelen. En blijven ze in onze droogkamers stabiel van kleur en vorm". Ongeveer 12 keer per jaar gaat Luc naar "zijn" bouseigenaren in Frankrijk en koopt bij hen op stam. Dit roept de vraag op: "Hoe zie je dat het hout in de boom goed is. Je kunt er toch niet doorheen kijken"? (foto 2)
Luc: "Ik ben opgegroeid met houtverhalen en heb zo uiterlijke kenmerken van bomen leren ontdekken, die hun eigen geschiedenis vertellen:
a. een uitgezakte voet wil zeggen, dat de boom ver over zijn kaprijpheid heen is en in het hart sporen vertoont van houtrot – geelkleuring kan nog net maar bruinrot loopt door de kern omhoog en tast het gehele hout aan.

b. had de boom goede burens – hoe is het bos onderhouden – is er onoordeelkundig rond de boom gesnoeid en gekapt – heeft daardoor de wind te veel vat gekregen op de boom, waardoor deze is gaan torderen met als gevolg scheuren tussen de jaarringen en een gestoorde looizuurstroom met de bruinverkleuring die dan optreedt.
c. is de baststructuur wel regelmatig of is er sprake van een onregelmatige groei.
d. zitten er veel insecten op de boom – zo ja, dan is er een probleem met de sapstroom en sterft de boom af want insecten vind je vooral op dood hout.
e. natuurlijk heb ik altijd een hamer bij me om te horen of er voldoende klank in de boom zit.
f. om helemaal zeker te zijn gebruik ik een soort houtboor om

1

2

3

Cursus Snijdend Houtdraaien door Christiaan Jörg

In kleine groepjes (max. 3 personen) leer je op een grote bank (Wema, Jet) met zelfvertrouwen en plezier je hobby uit te oefenen.

Basiscursus I en II (8 x 4 uur) € 390

Voor mensen die willen beginnen (I) en draaiers die het juiste spoor nog niet gevonden hebben (II).

Vervolgcurcus (4 x 4 uur) € 195

Tussen de centers en voor de kop. Het uitbouwen van de reeds geleerde kennis en kunde.

Inschrijfformulier en informatie
Christiaan Jörg, W. Heukelslaan 6, 3581 SP Utrecht
Tel. 030 – 2513 684, info@christiaanjorg.com

www.christiaanjorg.com

Ad Zoon
Koestraat 28
2871DR Schoonhoven
tel.: 0182 320088
mob.: 06 48322559
e-mail: ad@zoon.nl

Maak uw draaiwerk
persoonlijk
met een brandmerk
van uw initialen

hand- en machine gravures, o.a.
brandmerkstempels (Deze stempeltjes
zijn simpel op een gastoestel of met een
keukenbrandertje te verwarmen)

een monster te nemen uit de boom richting het hart en kan dan met het oog vaststellen of er sprake is van bruinrot of verkleuringen in de jaarringen die duiden op schade. Ik zal je die kenmerken laten zien bij enkele balken en planken in de loodsen”. (foto 3, 4 en 5)

We gaan de loodsen in waar hui-zenhoge gezaagde stammen jaren liggen te rusten. Onderweg krijg ik houtles. Maak foto's. Een boeiend relaas van een boeiende ondernemer met liefde voor natuur en zijn vak en een goed gehoor voor de vragen van een houtdraaiër. Op de weg terug naar zijn kantoor (waar de nodige documentatie al klaar ligt) vraag ik Luc: Je levert aan de meubelindustrie, aannemers, interieurbouw, scheepsbetimmering en

restauratie maar ook aan klein-verbruikers zoals beeldhouwers, houtbewerkers en houtdraaiers zoals ik. Heb je wel tijd voor die “kleinere partijen”? (foto 6 en 7)

Luc: “We hebben de prachtigste houtsoorten als essen, iepen, esdoorn, kersen, teak, wengé, edelkastanje, noten etc.etc. Met name voor restaurateurs, meubelindustrie, beeldhouwers en houtdraaiers en andere speciale klanten drogen we het winddroge hout in eigen droogkamers en kunnen daardoor een hoge kwaliteit garanderen. Mijn liefde voor hout begint echter al in het bos. Is het er netjes en schoon. Heeft de boom een goed leven gehad. Ik zoek harmonie tussen ecologie en productie. Zoals ik het hout koop zo behandel ik het ook: met liefde.

De weg die je gaat is belangrijk, maar het spoor dat je achterlaat wellicht nog belangrijker.

Daarom geniet ik van mensen die met liefde prachtige dingen maken van dit levende materiaal. Dat maakt het ook, dat ik graag wat hout opzij leg voor klanten die ik ken. Dat zijn vaak ZZP'ers en kunstenaars als beeldhouwers en houtdraaiers. De prijs, daar komen we altijd wel uit. Ik heb geen opvolgers. Ik hoef niet zo nodig “de bonus”, maar deel graag mijn kennis en liefde voor hout met gelijkgestemden”.

Ik sta buiten bij de auto. Nog even in een andere wereld. Ik kan de verteller maar moeilijk achter me laten: een houtbron die de bomen “doorziet”.

Luc, bedankt.

DemoDag 12 november 2011

Deze DemoDag werd voor het eerst gehouden op de nieuwe locatie Merwestein in Nieuwegein. Een mooie ruimte om de honderden liefhebbers van draaiwerk te ontvangen en langs de tafels met uitgesteld draaiwerk te leiden en ze te laten genieten van de demonstrateurs die deze keer in grote getale aanwezig waren.

Arie Braspenning

Voor grotere groepen waren twee zalen beschikbaar. In een ervan werd gedemonstreerd en was de demonstratie te volgen op een groot scherm. In de andere zaal werd op vaste tijden middels een powerpointpresentatie uitleg gegeven over de gevolgen van fijnstof en het voorkomen van die gevolgen. In een derde zaal waren de leveranciers onder gebracht. Wanneer je vroeg aanwezig bent, voor de grote stroom uit, zie je ook de bedrijvigheid die de voorbereidingen met zich meebrengen: auto's en aanhangwagens worden uitgeladen: draaibankjes, tentoon te stellen spullen, leveranciers lopen af en aan met spullen die ze deze dag aan de man (en soms ook aan de vrouw) hopen te brengen. In de hal een tafel met mooi draaiwerk waarmee de gasten lekker worden gemaakt en voorbereid op wat er nog meer gaat komen op een hoger niveau. Mooi de tijd om foto's te maken van de diverse tafels en werkstukken nu er nog niet al te veel bezoekers voor gaan staan en voor lopen. De demonstrateurs moeten nog

even wachten tot er voldoende publiek is en dan kan de zaak los. Adrie Bezemer (hoed), Aad Sneeboer (kerstballen), Arie Hilt (allerlei), Aart van Toor, Piet Rook (schaakstukken), Jan Kulsdom (uilen) en Jan Hovens (versieringen en draad strelen) vertoonden hun kunnen en kunsten aan het publiek. Jammer dat het soms wat dringen was bij de draaibanken op de gaanderij, maar dat maakte het niet minder interessant. Adrie Bezemer had de pech dat juist op deze dag zijn draaibank het begaf en dat betekende dat hij geen demonstratie met de video erbij kon geven

waardoor veel mensen niet van zijn kunde hebben kunnen genieten. Gezien de foto's was ik een van de gelukkigen die de eerste hoed van Adrie heeft zien ontstaan. Wat een verscheidenheid in draaiwerk en wat is een ieder enthousiast met zijn of haar “hobby” bezig. Sommigen blijven zelfs na sluitingstijd door-draaien!!! Beide Jannen wisten

nauwelijks van ophouden. Ook nietdraaiers, de sportievelingen uit Nieuwegein, genoten op de gaanderij van al het moois dat er was te zien en zo bereikte Radius op deze lokatie een publiek dat anders niet met hout-draaien in aanraking was gekomen. Menig kind dat had gezwommen of nog moest zwemmen stond met grote ogen te kijken naar die mannen die uit een ronddraaiend stuk hout zo iets moois wisten te maken. Tijdens de presentatie van Boudewijn Rossy over de veiligheid die je in acht moet nemen ten aanzien van het fijnstof hoorde je links en rechts van je het nodige gemompel dat varieerde van: "Ik hou er altijd rekening mee en draag altijd een masker" tot "ik heb mijn man nog nooit zo'n masker zien dragen en het is er altijd een stoftroep". Een goed onderwerp dat de draaiers weer even aan het nadenken heeft gezet en hopelijk heeft aangespoord om toch vooral voorzichtig te zijn met het fijnstof. Fijntjes werd overigens opgemerkt: "Mooi dat hieraan aandacht wordt geschonken, maar ik zag geen van de demonstrateurs met een masker op draaien". Logisch, want dat masker belemmert het praten bij de demonstratie, maar de demonstrateurs verzekerden!! mij dat ze thuis het masker wel dragen. Om 14.00 uur de verloting, veel mensen blij met hun prijs,

enthousiast over de mooie stukken hout en tot mijn verrassing ging niet iedereen weg, maar bleven er nog velen om de demonstraties te bekijken, nog eens langs het tentoongestelde draaiwerk te slenteren of om toch maar dat artikel te kopen waar ze al de hele dag over liepen na te denken doe ik het wel of doe ik het niet. De Lekstroomdraaiers kunnen terugkijken op een geslaagde DemoDag waar velen enthousiast over waren. Om 16.00 uur trof ik weer dezelfde bedrijvigheid als 's morgens vroeg, maar dan in omgekeerde volgorde. Voor mij is de dag nog niet om. Dat u dit leest in dit nummer betekent nog enig huiswerk evenals voor de voorzitter die ook zijn stukje "Van de Bestuurstafel" nog schrijft. Lekstroomdraaiers: bedankt voor deze DemoDag!!

Verenigingsnieuws

Afdelingsnieuws - Agenda - Mutaties ledenlijst

Afdelingsnieuws

Afdelingsbijeenkomsten zijn in principe ook voor leden uit andere afdelingen te bezoeken. Wel graag van te voren afstemmen met de afdelingscontactpersoon (zie pag. 2) waar u ook info kunt krijgen over de afdeling.

Afdeling Arnhem-Nijmegen

Afdelingscontactpersoon:

Jaap Boks tel. 0481 372495

Bijeenkomsten in 2012: **21 januari, 18 februari, 17 maart, 21 april, 12 mei, 15 september, 20 oktober, 17 november.** De bijeenkomsten worden gehouden in het Verenigingsgebouw "Onder de Toren" St. Maartenstraat te Elst (Gld), van 9.30 uur tot 12.30 uur.

Afdeling De Dommeldraaiers (Schijndel-Den Bosch)

Afdelingscontactpersoon:

Arie Braspenning tel. 0418 513349
a.braspenning@planet.nl

Bijeenkomsten in 2012: **14 januari, 3 maart, 14 april, 26 mei, 7 juli, 8 september, 20 oktober, 8 december.** De bijeenkomsten worden gehouden in Dorpshuis De Geut, Kerkstraat 4a, 5482 EJ Wijbosch, van 09.30 - 12.30 uur.

Afdeling Flevohoutdraaiers

Afdelingscontactpersoon:

T. van der Kolk tel. 0341 418128
kolkies11@gmail.nl

Bijeenkomsten in 2012: **16 januari, 12 maart, 7 mei, 4 juni, 10 september, 29 oktober, 17 december.** De bijeenkomsten worden gehouden in de botenloods van Siep Nijenhuis, Dokweg 26- 28 in Lelystad.

Afdeling Haarlem

Afdelingscontactpersoon: Bas Melis,
tel. 023 5247015 b.melis@online.nl

Bijeenkomsten in 2012: **Elke 2^e zondag van de maand.** De bijeenkomsten vangen aan om 14.00 uur. Informatie over de lokatie is te krijgen bij de afdelingscontactpersoon.

Afdeling Haarlemmermeer

Afdelingscontactpersoon:

Klaas Dikstaal tel. 020 6592977
Bijeenkomsten in 2012: **27 januari, 9 maart, 20 april, 1 juni, 13 juli, 24 augustus.** De bijeenkomsten worden gehouden van 13.00 - 17.00 uur op de locatie: Protestantse Kerk, Havikstraat 5, 1171 DW Badhoevedorp, tel. 020 6593133

Afdeling Limburg

Afdelingscontactpersoon: Jan Hovens
tel. 077 3549717 jhovens@home.nl

Bijeenkomsten in 2012: **neem voor de juiste datum even contact op met Jan.** De bijeenkomsten worden gehouden bij Jan Hovens, Schaapsdijkweg 49 in Venlo.

Afdeling Lochem

Afdelingscontactpersoon: Hans Langkamp tel. 0547 351881

fam.langkamp@live.nl

Bijeenkomsten in 2012: **9 januari** (onderwerp: een bloem draaien), **20 februari** (maken van een dier), De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie: Kunstlokaal 11, Bosberg 29, Borculo en vangen aan om 19.30 uur.

Afdeling Noord

Afdelingscontactpersoon:

Willem v.d. Schors tel. 0594 213326
wmvdschors@wanadoo.nl

Bijeenkomsten in 2012: **14 januari, 10 maart, 12 mei, 8 september, 10 november.** De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie Ulgersmaweg 47 in Groningen en vangen aan om 10.00 uur. Inloop vanaf 9.30 uur.

Afdeling Noord-Holland Noord

Afdelingscontactpersoon:

Aad Sneeboer tel. 0229 270982
am.sneeboer@quicknet.nl
Bijeenkomsten in 2012: **6 januari, 13 maart, 19 april, 22 mei, 30 augustus, 4 oktober, 3 november** ruil- en weggeefdag, **20 november.** De bijeenkomsten worden gehouden in het dorpsshuis "de oude school", Dorpstraat 72, 1711 RK Hensbroek en beginnen om 19.30 uur.

Afdeling Rotterdam

Afdelingscontactpersoon:

Bert Rosbach tel. 010 4184786
a.rosbach@chello.nl

Afdeling Utrecht,

Werkgroep 'De Lekstroom'

Afdelingscontactpersoon:

Jasper v.d. Visch tel. 034 6212368

jvdvisch@hetnet.nl

Bijeenkomsten in 2012: De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie: de Oude School te Lopikerkapel en vangen aan om 13.00 uur.

Afdeling Veluwe

Afdelingscontactpersoon:

Bob Kemerink tel. 038 4540540

bob.kemerink@ziggo.nl

Bijeenkomsten in 2012: **18 februari, 12 mei, 8 september, 8 december.**

De bijeenkomsten worden gehouden in een zaal van de Sionskerk, Asseltseweg 6, 8161 VV Epe.

Afdeling Zeeland

'De Scheldedraaiers'

Afdelingscontactpersoon:

Piet Cevaal 0118-591753

cevaaldep@zeelandnet.nl

Bijeenkomsten in 2012: **elke eerste zaterdag van de maand.** De bijeenkomsten worden gehouden in Het Ambachtscentrum, Kattendijkse-dijk te Goes en vangen aan om 09.30 uur.

Videoapparatuur

Elke afdeling kan gebruik maken van de videoapparatuur van Radius.

Daartoe dient men zich van tevoren aan te melden bij de vaste beheerder/bediener van deze apparatuur Cok Verhoeven. Deze videoapparatuur is gratis beschikbaar voor elke afdeling, slechts een kleine vergoeding voor de operateur moet betaald worden. Aanvragen bij Cok Verhoeven: tel. 0252-518878.

Mutaties ledenlijst

Nieuwe leden

E. Beers, Jan Glijnisweg 115, 1702 PB

Heerhugowaard

J. Spaans, Paardenweide 92, 1689 ME

Zwaag

H. Bannink, Bosboomstraat 4, 7482 EH

Haaksbergen

J. Grin, dr. Koppiusstraat 49, 9641 CG

Veendam

R. ten Have, Begoniastraat 25, 4645 CA

Putte

P. Waasdorp, Cees Buddingh"hof 8,

1628 WG Hoorn

A. Zoon, Koestraat 28, 2871 DR

Schoonhoven

J. Kuntkus, Straat-Formosa 78, 9642 AE

Veendam

J. te Riele, Pompweg 4a, 6562 AK

Groesbeek

Opzeggingen

N. Sijs, Dorpsstraat 178, 1713 HN Obdam

L. de Bakker, Symfonielaan 78,

3208 SE Spijkenisse

W. de Wit, Veluwezoom 37, 8245

BL Lelystad

G. de Boer, Schoolstraat 2, 9686 NC

Beerta

J. van Vooren, Nieuwendijk 48,

3443 BM Woerden

H. Harmsel, Demmersweg 5, 7495

RS Ambt Delden

Verhuisd

C. van Aar, Bredeweg 44, 6562 DG

Groesbeek

S. Hamers, Karl Marxstraat 13,

1544 RD Zaandijk

J. Heeling, Leemveld 19, 9407 GA

Assen

D. van der Zee, 't Heijcop 311,

3621 WG Breukelen

K. Dijkema, Placiusstraat 31, 9902

JP Appingedam

Agenda

4 februari 2012

7 april 2012

28 april 2012

6 oktober 2012

27 oktober 2012

27 april 2013

ACP vergadering

Algemene Leden Vergadering

DemoDag

ACP vergadering

DemoDag

DemoDag

Lezing houtstof en gezondheid

Na afloop van de DemoDag zijn er veel vragen gekomen over de lezing houtstof en gezondheid. Wilt u verder zoeken naar de systemen die Boudewijn noemde in zijn presentatie dan volgen hier enkele sites: www.woodworkers-woodshop.com van Jim Berry. Zoek naar air filter system homemade. Heb je dit liever in het Nederlands ga dan naar www.woodworking.nl en zoek naar zelfbouw fijnstof filterunit. Voor de halfgelaatsmaskers gaat u naar www.tools4less.nl

Bezoek ons in onze nieuwe winkel !

- Een groot, overzichtelijk winkelgedeelte
- Een accessoiresafdeling met vele voorbeelden
- Een werkplaats voor cursussen met 10 werkplekken
- Een galerie- en presentatieruimte
- Een kantoor en verpakafdeling

Duitsland, 49744 Groß Hesepe, Meppener Str. 111
www.drechselbedarf-schulte.de

Colofon

Lidmaatschap

De kosten van het lidmaatschap van RADIUS bedragen € 25,- per jaar; voor leden wonende in het buitenland € 27,50 per jaar.

Bij inschrijving zijn de volgende opties mogelijk.

- 1 € 25.00 - lid voor het hele jaar plus alle tijdschriften van dat jaar
- 2 € 12.50 - lid na 1 juli met tijdschriften van het tweede halfjaar
- 3 inschrijven na 1 november, lid m.i.v. 1 januari daaropvolgend.

De inschrijf- en administratiekosten bij elk van deze mogelijkheden bedragen Euro 5,-. Men is lid van de vereniging nadat zowel het inschrijfformulier als de inschrijf- en administratiekosten zijn ontvangen. Verzoeken adreswijzigingen tijdig door te geven aan de ledenadministrateur, deze zorgt voor verdere verspreiding hiervan. Het lidmaatschap wordt stilzwijgend voortgezet, tenzij het lid tenminste 4 weken vóór het einde van het kalenderjaar schriftelijk aan de ledenadministrateur bericht dat men het lidmaatschap wil beëindigen.

ING BIC code: BIC INGBNL2A
ING IBAN code: IBAN L66INGB0000741949

Rabobank BIC code: RABONL2U
Rabobank IBAN code: NL54RAB003963723 17

Bestuur

Voorzitter: Vacant

Secretaris: Aat (A.) Meijboom,
L. de Raatlaan 15, 3209 AR Hekelingen,
tel. 0181 639 728,
e-mail: aatmeijboom@tiscali.nl

Penningmeester: Bert (A.) Rosbach,
Meidoornsingel 67, 3053 BK Rotterdam,
tel. 010 418 47 86,
e-mail: a.rosbach@chello.nl

Postbank 74 19 49 tnv RADIUS.

Ledenadministratie: Ruud (R.) van Oorschot,
J. Vermeerhof 7, 1394 GG Nederhorst den
Berg, tel. 0294 253 421,
e-mail: ruud.vanoorschot@hetnet.nl

Lid: Jan (J.Q.) van der Ploeg, Jasper (J.) van de Visch.

Redactie

Eindredacteur: Arie (A.M.) Braspenning,
Bloemkeshof 85, 5301 WS Zaltbommel.
Tel. 0418-513349.

E-mail: aktieradius@kpnmail.nl

Redactieleden: Rob Makkink, Jan van der Meer, Ab Kraaijeveld, Nico Oosthoek, Gerard Gaasbeek.

Correspondenten: Jan Pranger, Iet Feith

Advertenties

Wim (W.) te Winkel, Mispel 4, 7621 WB Borne, tel. 074 266 21 82,
e-mail: te.winkel@home.nl

Kopij

AktieRadius verschijnt viermaal per jaar; medio maart, juni, september en december. De redactie verzoekt u uw bijdragen zes weken vóór deze verschijningsdata liefst op CD of per e-mail aan te leveren. Foto's en tekeningen graag voorzien van uw naam zodat wij deze kunnen terugsturen.

Deze stukken vertolken de mening van de inzender en behoeven niet de mening van het bestuur en/of de redactie te vertolken. Zij worden dan ook geplaatst buiten verantwoordelijkheid van RADIUS en de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden kopij in welke vorm dan ook inhoudelijk te beoordelen, zonder opgaaf van redenen te weigeren of in te korten. Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is slechts toegestaan met schriftelijke toestemming van het bestuur.

KOM NAAR ARNHEM!

Direct **uit voorraad** leverbaar...

ruim 80 soorten **massief** hout

Klik op **www.af.nl** voor meer informatie

In onze ruime voorraad kunnen wij op de ouderwetse manier bestekzoeken. Ook hebben wij een houthobby-zolder waar wij kleinere stukken hout verkopen. Een walhalla voor instrumentbouwers en houtdraaiers. De meeste stukken zijn al geschaafd en alles is per stuk geprijsd.

BAPTIST

Gereedschappen voor houtbewerkers

Baptist IJzerwaren en Gereedschappen is al 26 jaar een begrip in Nederland. Het begon met de ijzerwaren- en gereedschappen speciaalzaak in het centrum van Arnhem en deze is uitgebreid met **Baptist Gebouwbeslag** en **Baptist voor Houtbewerkers**.

U BENT WELKOM IN ARNHEM

af

Arnhemse Fijnhouthandel
Driepoortenweg 12, 6827 BR Arnhem
tel: 026-3648435 fax: 026-3630309

BAPTIST

Gereedschappen voor houtbewerkers

Beekstraat 30
6811 DW Arnhem
Tel: 026 445 16 44